

HANDELINGSDEEL DYSLEXIE BC

RGO Beroepscampus

Je groeit op de RGO

Inhoud

Hoofdstuk 1 – Inleiding en aanleiding	3
Aanleiding	3
Doel van dit document	3
Hoofdstuk 2 – Ondersteuningsstructuur: drie niveaus.....	4
Ondersteuningsniveau 1: In de klas	4
Ondersteuningsniveau 2: Extra begeleiding	4
Ondersteuningsniveau 3: Intensieve begeleiding	4
Hoofdstuk 3 – Faciliteiten en hulpmiddelen	5
Menu 1 – Basisondersteuning.....	5
Menu 2 – Uitgebreide ondersteuning	5
Spraaksynthese bij schoolexamens	5
Ondersteuning voor team en leerling	6
Hoofdstuk 4 – Rollen en verantwoordelijkheden	7
Vakdocent	7
Mentor	7
Dyslexiecoördinator	7
Ouders	7
Leerling	7
Hoofdstuk 5 – Signalering en verwijzing	8
Hoofdstuk 6 – Leerling- en ouderbetrokkenheid	9
Verwachtingen voor de leerling	9
Verwachtingen voor ouders	9
Drie begeleidingstrajecten.....	9
Contactmomenten	9
Hoofdstuk 7 – Evaluatie, monitoring en professionalisering	10
Evaluatie en kwaliteitscyclus	10
Monitoring en signalering	10
Professionalisering	10
Hoofdstuk 8 – Ontwikkelagenda 2024–2028	11

Hoofdstuk 1 – Inleiding en aanleiding

Leerlingen met dyslexie vormen een diverse groep: sommigen kampen vooral met technisch lezen of spelling, anderen ondervinden hinder bij het verwerken van complexe teksten of het plannen van hun schoolwerk. Wat zij gemeen hebben, is dat zij op grond van hun cognitieve capaciteiten onderwijs moeten kunnen volgen dat bij hen past. De RGO Beroepscampus heeft als taak én ambitie om deze leerlingen effectief te begeleiden, zodat zij hun potentieel kunnen benutten.

Dit beleidsstuk is opgesteld om die ambitie concreet en uitvoerbaar te maken. Het document beschrijft hoe de school ondersteuning biedt aan leerlingen met dyslexie, hoe deze ondersteuning is georganiseerd, en wie daarin welke rol vervult. Het is bedoeld als praktisch naslagwerk voor docenten, mentoren, ondersteuners en leidinggevenden. Daarnaast vormt het document het handelingskader voor de dyslexiecoördinator.

Aanleiding

In schooljaar 2024–2025 heeft de RGO Beroepscampus de Dyslexiescan Voortgezet Onderwijs (Expertisecentrum Nederlands) afgenomen. De scan brengt in kaart hoe de dyslexiebegeleiding op schoolniveau is georganiseerd en ervaren. De resultaten laten zien dat:

- de basisstructuur aanwezig is (toetsaanpassingen, hulpmiddelen, signalering),
- maar dat de uitvoering en borging daarvan per docent, klas of vak verschillen,
- en dat leerlingen en ouders onvoldoende betrokken zijn bij de uitvoering en evaluatie.

Deze bevindingen onderstrepen de noodzaak van een gedeelde, eenduidige aanpak. De scan vormt daarmee een belangrijke impuls voor het herijken en versterken van het dyslexiebeleid.

Doel van dit document

- Beschrijven van de visie en uitgangspunten van de school m.b.t. dyslexie;
- Concretiseren van het ondersteuningsaanbod op drie niveaus;
- Verhelderen van rollen en verantwoordelijkheden binnen de schoolorganisatie;
- Verankeren van monitoring, evaluatie en professionalisering;
- Aangeven van ontwikkeldoelen en geplande acties voor 2024–2028.

Dit document vormt daarmee een basis voor uitvoering, reflectie en doorontwikkeling. Het wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld op basis van praktijkervaringen en resultaten van o.a. de Dyslexiescan.

Voor collega's: dit document helpt je om helderheid te krijgen over wat je van leerlingen met dyslexie kunt verwachten – en wat zij van jou mogen verwachten. Zoek je iets praktisch? Ga dan direct naar hoofdstuk 4 (ondersteuningsstructuur) of hoofdstuk 6 (rollen en taken).

Hoofdstuk 2 – Ondersteuningsstructuur: drie niveaus

De RGO Beroepscampus hanteert een ondersteuningsstructuur die bestaat uit drie niveaus. Deze niveaus sluiten aan bij het landelijke dyslexieprotocol voor het voortgezet onderwijs en worden binnen onze school vertaald naar een concrete en haalbare praktijk.

Ondersteuningsniveau 1: In de klas

Dit is het basisoniveau. Iedere leerling met dyslexie wordt hier standaard ondersteund door de vakdocent. De faciliteiten die hierbij horen zijn onder andere:

- gebruik van Readspeak of andere voorleessoftware bij teksten en toetsen;
- extra tijd bij toetsen en opdrachten;
- duidelijke en overzichtelijke toetslay-out;
- voorbereidingstijd voor leesbeurten;
- gedifferentieerde instructie en feedback;
- uitleg van strategieën voor lezen, leren en woordenschat.

De vakdocent is op de hoogte van de faciliteitenkaart en houdt hierin zijn of haar lessen rekening mee. Mentoren ondersteunen dit door het gesprek met leerlingen over hun aanpak en hulpmiddelen te voeren.

Ondersteuningsniveau 2: Extra begeleiding

Soms heeft een leerling meer nodig dan de standaard ondersteuning. In dat geval wordt begeleiding aangeboden in de vorm van:

- flexuren met verlengde instructie of oefentijd;
- ondersteuning bij het gebruik van dyslexiehulpmiddelen;
- intensievere uitleg over strategieën en leertechnieken;
- het trainen van studievastigheden;
- contactmomenten met de dyslexiecoördinator voor coaching of monitoring.

Ondersteuningsniveau 3: Intensieve begeleiding

Voor leerlingen die vastlopen ondanks begeleiding op niveau 1 en 2, wordt ondersteuning geboden door de dyslexiecoördinator of remedial teacher. Voorbeelden:

- gerichte remediatie op technisch lezen of spelling;
- training van leerstrategieën (zoals samenvatten of vragen stellen);
- psycho-educatie over dyslexie, zelfbeeld en motivatie;
- begeleiding bij complexe teksten of planning;
- afstemming met ouders, mentor en vakdocenten.

Voor collega's: Ondersteuning begint bij jou. Zie je een leerling met een faciliteitenkaart? Pas je les iets aan. Kleine aanpassingen maken vaak al veel verschil.

Hoofdstuk 3 – Faciliteiten en hulpmiddelen

Leerlingen met een dyslexieverklaring hebben recht op compenserende voorzieningen. Binnen de RGO Beroepscampus onderscheiden we twee menuniveaus: Menu 1 en Menu 2. Deze worden vastgelegd op de faciliteitenkaart in Magister.

Menu 1 – Basisondersteuning

- 25% extra tijd bij toetsen en examens
- gebruik van Readspeak (spraaksynthese)
- werkstukken digitaal inleveren (bij niet-talenvakken)
- overzichtelijke toetslay-out
- voorbereiding op leesbeurten

Leerlingen leren in klas 1 actief werken met Readspeak. Alleen leerlingen die deze software gedurende hun schoolloopbaan consequent gebruiken, mogen deze ook inzetten bij PTA's en het centraal examen.

Menu 2 – Uitgebreide ondersteuning

In samenspraak met mentor, ouders en dyslexiecoördinator:

- compenserende software zoals Kurzweil of Daisy;
- vrijstelling van spellingbeoordeling of tweede vreemde taal;
- mondelinge in plaats van schriftelijke toetsing;
- begeleiding door intern of extern specialist.

Spraaksynthese bij schoolexamens

In schooljaar 2025–2026 start de RGO Beroepscampus met de inzet van spraaksynthese bij schoolexamens. Leerlingen kunnen hiervan gebruikmaken, mits zij tijdens hun schoolloopbaan aantoonbaar met Readspeak hebben gewerkt, ten minste bij één vak. Voor klas 3 betekent dit dat het gebruik van Readspeak dit schooljaar al zichtbaar moet worden in zowel gewone toetsen als PTA-toetsen. Gewone toetsen kunnen in de toetsomgeving van Readspeak worden afgenomen, terwijl PTA-toetsen plaatsvinden in de examenomgeving met behulp van het offline programma Speakup.

De afname van toetsen volgt een vaste route: primair in de les bij de eigen docent, vervolgens in een flexuur van de docent, daarna in het flexuur HU bij de dyslexiecoördinator en, indien noodzakelijk, bij de Trajectgroep. Voor PTA-toetsen wordt gewerkt met gereserveerde laptops waarop Speakup is geïnstalleerd; de uitgifte hiervan verloopt via de pedagogisch conciërge, terwijl reservering en controle worden gecoördineerd door de dyslexiecoördinator.

Mentoren bespreken tijdens GO-gesprekken het gebruik van Readspeak en leggen dit vast in Magister. Daarnaast wordt op het proces-verbaal van PTA-toetsen geregistreerd of een leerling ondersteuningssoftware heeft gebruikt. Leerlingen mogen er tijdens het examen voor kiezen af te zien van spraaksynthese, maar de school adviseert hen deze voorziening wel te benutten.

Ondersteuning voor team en leerling

Alle docenten moeten kunnen werken met Readspeak. Instructie vindt plaats op studiedagen. Mentoren volgen het gebruik en bespreken dit in GO-gesprekken.

Voor collega's: Readspeak is geen uitzondering meer. Het is een basisvoorziening. Zie je dat een leerling deze niet gebruikt? Bespreek het of verwijst door naar mentor of coördinator.

Hoofdstuk 4 – Rollen en verantwoordelijkheden

Een effectieve begeleiding vraagt om samenwerking. Iedere betrokkene heeft hierin een duidelijke taak.

Vakdocent

- past faciliteiten toe bij toetsen en opdrachten;
- biedt gestructureerde instructie en strategiebegeleiding;
- bespreekt obstakels met mentor of coördinator.

Mentor

- bespreekt hulpmiddelen en voortgang met leerling;
- onderhoudt contact met ouders;
- begeleidt signalering en verwijzing.

Dyslexiecoördinator

- voert screenings uit en begeleidt trajecten;
- geeft instructie en psycho-educatie;
- ondersteunt collega's en bewaakt het beleid.

Ouders

- begeleiden thuisopdrachten;
- stimuleren gebruik van hulpmiddelen;
- zijn gesprekspartner voor school.

Leerling

- kent en benut zijn/haar faciliteitenkaart;
- gebruikt Readspeaker actief;
- neemt verantwoordelijkheid voor leren.

Voor collega's: Jouw rol hoeft niet ingewikkeld te zijn. Vraag je af: weet ik wat deze leerling nodig heeft, en gebruik ik wat al beschikbaar is?

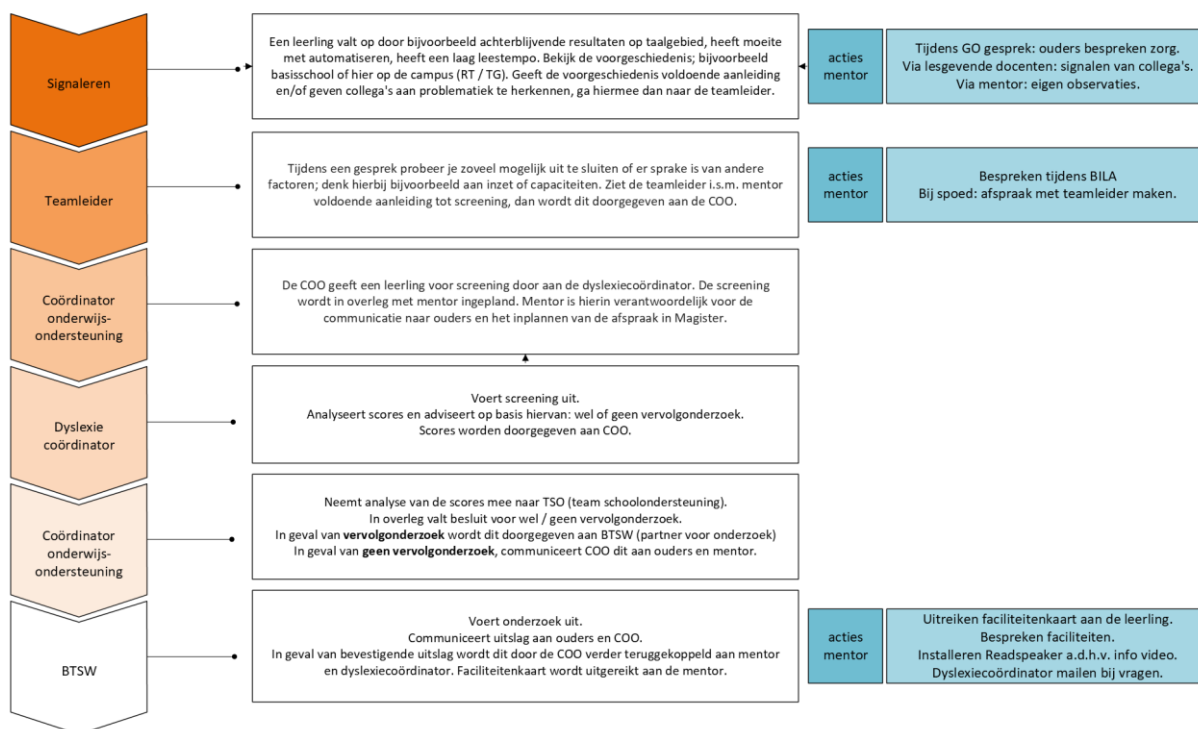
Hoofdstuk 5 – Signalering en verwijzing

Leerlingen met vermoedens van dyslexie kunnen in aanmerking komen voor een door school bekostigde screening. De aanvraag verloopt via een vaste route:

1. Mentor signaleert zorg (via GO-gesprek of docentensignaal)
2. Mentor bespreekt dit in een BILA met teamleider
3. Teamleider stemt af met de coördinator onderwijsondersteuning
4. Screening wordt gepland door dyslexiecoördinator
5. Resultaten worden besproken in TSO
6. Bij vermoeden: doorverwijzing voor extern onderzoek via BTSW

Mentoren zijn verantwoordelijk voor de aanvraag, communicatie met ouders en opvolging na diagnose.

Stappen bij aanvragen dyslexiescreening.

Voor collega's: Zie je dat een leerling vastloopt op lezen, spelling of tempo? Meld het bij de mentor. Vroege signalering voorkomt achterstanden.

Hoofdstuk 6 – Leerling- en ouderbetrokkenheid

Begeleiding werkt alleen als leerling, ouders en school samenwerken. Op de RGO verwachten we een actieve inzet van beide kanten.

Verwachtingen voor de leerling

- gebruikt Readspeak en andere hulpmiddelen zelfstandig;
- kent de faciliteitenkaart en bespreekt deze met mentor;
- neemt verantwoordelijkheid voor voorbereiding en planning.

Verwachtingen voor ouders

- begeleiden thuisopdrachten actief;
- stimuleren gebruik van hulpmiddelen;
- nemen contact op bij vragen of stagnatie.

Drie begeleidingstrajecten

De volgende dyslexietrajecten worden jaarlijks aangeboden. Deelname is alleen mogelijk bij actieve thuisondersteuning:

1. **Dyslexiesleutels** – strategie, motivatie, psycho-educatie
2. **Praktisch Spellen** – herhaling basisschoolstof
3. **Technisch Lezen** – korte trajecten om leesniveau te onderhouden rond vakanties

Contactmomenten

- Startgesprek bij uitreiking faciliteitenkaart
- Terugkoppeling via GO-gesprekken
- Jaarlijkse ouderworkshop over leerstrategieën

Voor collega's: Ouders willen vaak wel helpen, maar weten niet altijd hoe. Wijs ze op de hulpmiddelen of verwijst door naar de coördinator.

Hoofdstuk 7 – Evaluatie, monitoring en professionalisering

Evaluatie en kwaliteitscyclus

De begeleiding van leerlingen met dyslexie wordt cyclisch geëvalueerd op verschillende niveaus:

- **Leerlingniveau:** voortgang wordt besproken met mentor en/of dyslexiecoördinator. Gebruik van hulpmiddelen, deelname aan trajecten en leerresultaten worden meegenomen.
- **Teamniveau:** mentoren en vakdocenten worden jaarlijks bevraagd op de werkbaarheid van het beleid en knelpunten in de uitvoering.
- **Beleidsniveau:** eens per vier jaar wordt de Dyslexiescan VO opnieuw afgenomen. De resultaten worden gebruikt om het beleid bij te stellen en de ontwikkelagenda aan te scherpen.
- **Ouderniveau:** feedback wordt verzameld via oudergesprekken, e-mails en observaties van betrokkenheid bij thuisopdrachten.

De evaluatie wordt vastgelegd door de dyslexiecoördinator en gedeeld met het ondersteuningsteam en de teamleiders. Indien nodig worden voorstellen voor verbetering besproken in het MT.

Monitoring en signalering

Mentoren houden via GO-gesprekken zicht op het functioneren van leerlingen met dyslexie. Bij onvoldoende effect van de begeleiding wordt besproken of opschaling nodig is. De dyslexiecoördinator monitort daarnaast de deelname aan trajecten, het gebruik van hulpmiddelen en het aantal faciliteitenkaarten.

Bij opschaling wordt gebruikgemaakt van de stappenroute uit hoofdstuk 5 (signalering en screening).

Professionalisering

Jaarlijks is er aandacht voor deskundigheidsbevordering van mentoren en vakdocenten op het gebied van:

- gebruik van Readspeaker en toetsaanpassingen;
- begeleiden van leerlingen met dyslexie in de les;
- leerstrategieën en motivatie;
- omgaan met ouders en verwachtingen.

Scholing vindt plaats tijdens ontwikkeldagen of via instructieformats. De dyslexiecoördinator is verantwoordelijk voor het organiseren en borgen van deze professionalisering.

Hoofdstuk 8 – Ontwikkelagenda 2024–2028

Jaarlijks terugkerend

Uitgevoerd

Doel	Actie	Termijn	Betrokkenen
Starttraject klas 1 goed borgen	Uitdelen en bespreken faciliteitenkaarten, controleren aanmeldingen, aansluiten bij informatieavond klas 1.	Jaarlijks in sept	Mentor, dyslexiecoördinator
Gebruik Readspeaker standaardiseren	Instructie klas 1 + herhaling in klas 2	Jaarlijks sept/nov	Dyslexiecoördinator, mentor
Docenten ondersteunen bij Readspeaker	Mini-scholing/instructieformat op studiedag	Uitgevoerd op studiedag	Dyslexiecoördinator, secties
Informatievoorziening centraal	Inrichten Teams dyslexie	Schooljaar 24-25	
Cyclisch evalueren dyslexiebeleid	Quickscan VO herhalen + actieplan bijstellen	Schooljaar 26–27	Dyslexiecoördinator, MT
Leerling-ouderparticipatie vergroten	Jaarlijkse ouderworkshop + terugkoppeling op GO-gesprekken	Jaarlijks	Dyslexiecoördinator, mentor
Begeleidingstrajecten uitvoeren	Dyslexiesleutels, Praktisch Spellen, Technisch Lezen	Jaarlijks	Dyslexiecoördinator, mentor, ouders
PTA-toetsing met spraaksynthese organiseren	Onderzoeken online/offline inzet bij schoolexamens	Schooljaar 25-26 in klas 3	Dyslexiecoördinator, examensecretaris, TL klas 3, directrice, ICT, pedagogisch conciërges
	Aanschaffen laptops + USB sticks		
	Instructie docenten, mentoren en leerlingen		
	Organiseren ruimte en uitgave van laptops door PC		
	Inrichten ruimte en uitgave op locatie sportlaan		
	Aanpassen proces verbaal PTA toetsen, docenten informeren		
	Informeren ouders op informatieavond klas 3		

Beleid concretiseren	Uitgevoerde stappen bespreken in TL overleg	Schooljaar 25-26	TL klas 3
Handelingsdeel up-to date	Nieuwe afspraken m.b.t. PTA toetsen in klas 3 opnemen in handelingsdeel.	Schooljaar 25-26	Dyslexiecoördinator
Gebruik Readspeaker vastleggen	Mailen mentoren voorafgaand aan GO-gesprekken, rol in Magister creëren, proces verbaal aanpassen	Schooljaar 25-26	Dyslexiecoördinator
Herhaald aanbod leerlingen	Flexuur dyslexie	Sept. '25	Dyslexiecoördinator
Aanpassen en efficiënter maken van faciliteitenkaarten	Aanpassen ontwerp, laten drukken	Sept '25	Dyslexiecoördinator, TL
Instructie readspeaker docenten herhalen	Info op intranet, reeds geplaatst: Readspeaker-instructiemoment klas 1 Reminder: gebruik Readspeaker bij dyslexie Nog te plaatsen: Speak-up: werkwijze bij PTA toetsen Aanpassing proces verbaal: dyslectische leerlingen zichtbaar (markeren bij Readspeaker)		

Opmerking: deze ontwikkelagenda is dynamisch en wordt jaarlijks aangevuld of bijgesteld op basis van praktijkervaring, evaluatie en leerlingresultaten.